

Ανεπίσημη Ενοποίηση των περί της Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014 με τον περί της Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμο του 1999 («βασικός νόμος»). Ο περί της Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015 τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία δημοσίευση του στην Επίσημη Εφημερίδα.

Οι Περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμοι του 1999 έως 2015

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.
160(Ι) του 1999
141(Ι) του 2014
66(Ι) του 2015.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως οι περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμοι του 1999 έως 2015.

Ερμηνεία

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-

«Αδειοδοτημένο Πιστωτικό Ίδρυμα» ή «ΑΠΙ» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου·

«βασικό επιτόκιο» σημαίνει το βασικό επιτόκιο του ΑΠΙ σε ευρώ ή άλλο νόμισμα ή το βασικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή το επιτόκιο Euribor ή το επιτόκιο LIBOR ή το βασικό επιτόκιο της εθνικής κεντρικής τράπεζας της χώρας που εκδίδει το νόμισμα ή άλλο επιτόκιο ανάλογο με το Euribor·

«επιτόκιο υπερημερίας» σημαίνει το επιτόκιο που λογίζεται στο ποσό των δόσεων δανείου που είναι καθυστερημένες ή στο ποσό της υπέρβασης λογαριασμού υπεραναλήψεως ή στο ποσό υπέρβασης του ορίου της πιστωτικής κάρτας ή σε οποιοδήποτε ποσό καθυστέρησης ή υπέρβασης ορίου οποιασδήποτε άλλης μορφής σύμβασης πιστωτικής διευκόλυνσης ή στο καθυστερημένο οφειλόμενο ποσό πληρωμής της πιστωτικής κάρτας·

«Κανονισμός 575/2013» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

«περιθώριο επιτοκίου» σημαίνει την προσαύξηση στο βασικό επιτόκιο εκπεφρασμένης ως ποσοστό, το οποίο δηλώνεται σαφώς στη σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης·

«πιστωτικό ίδρυμα» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στο σημείο (1) της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού αριθ. 575/2013 και για σκοπούς του παρόντος Νόμου αναφέρεται στα ΑΠΙ και στα υποκαταστήματα κρατών μελών που λειτουργούν στη Δημοκρατία δυνάμει του άρθρου 10Α του

	<p>περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου·</p> <p>«σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης» σημαίνει σύμβαση για την παροχή πιστωτικής διευκόλυνσης από ΑΠΙ προς οφειλέτη και περιλαμβάνει όριο υπεραναλήψεως, σύμβαση δανείου, όριο πιστωτικής κάρτας και οποιαδήποτε άλλη σύμβαση παρόμοιας φύσεως.</p> <p>«συνολικό επιτόκιο» σημαίνει το άθροισμα του βασικού επιτοκίου και του περιθωρίου επιτοκίου·</p> <p>«υποκατάστημα» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το σημείο (17) της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού αριθ. 575/2013·</p> <p>«υφιστάμενο οικιστικό δάνειο» σημαίνει μη εξοφληθέν δάνειο, που έχει χορηγηθεί από πιστωτικό ίδρυμα πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, αναφορικά με την απόκτηση στέγης για ιδιοκατοίκηση προς χρήση ως κύριας κατοικίας για μόνιμη διαμονή.</p>
<p>Σκοπός των περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικών) Νόμων του 2014 και 2015.</p> <p>141(Ι) του 2014 66(Ι) του 2015.</p>	<p>2Α. Σκοπός του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014, είναι η προστασία των δικαιωμάτων των οφειλετών πιστωτικών ιδρυμάτων, διά της απαγόρευσης της επιβολής της πρόσθετης επιβάρυνσης που συνεπάγεται γι αυτούς η μονομερής άσκηση από πιστωτικό ίδρυμα τυχόν συμβατικού δικαιώματος που προκύπτει από ρήτρα αύξησης περιθωρίου και η προαγωγή της διαφάνειας ως προς τον υπολογισμό των επιτοκίων όλων των συμβάσεων πιστωτικών διευκολύνσεων.</p>
<p>Πεδίο εφαρμογής των περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικών) Νόμου του 2014 και 2015.</p>	<p>2Β. Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014 και ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015 εφαρμόζονται σε συμβάσεις πιστωτικών διευκολύνσεων μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και των οφειλετών τους ως ακολούθως:</p> <p>(α) σε όλες τις εν ισχύ συμβάσεις πιστωτικών διευκολύνσεων κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014·</p> <p>(β) σε όλες τις νέες συμβάσεις πιστωτικών διευκολύνσεων που συνάπτονται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014· και</p> <p>(γ) σε όλες τις συμβάσεις πιστωτικών διευκολύνσεων, οι οποίες τερματίζονται και σε όλες τις συμβάσεις των οποίων οι πιστωτικές διευκολύνσεις έχουν καταστεί ή καθίστανται απαιτητές από πιστωτικό ίδρυμα.</p>
<p>Υποχρέωση</p>	<p>3.-(1) Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν υποχρέωση-</p>

πιστωτικών
ιδρυμάτων για
διαφάνεια στις
χρεώσεις.

(α) Να ενημερώνουν ειδικά κάθε οφειλέτη με τον οποίο συνάπτουν σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης, μεταξύ άλλων, για την κατηγορία του βασικού επιτοκίου που θα χρεώνεται εκάστοτε αναφορικά με το δάνειο ή την πιστωτική διευκόλυνση, τον τρόπο με τον οποίο τούτο θα υπολογίζεται και το χρόνο κατά τον οποίο θα εισπράττεται ή θα χρεώνεται στο λογαριασμό του οφειλέτη·

(β) να παρέχουν σε κάθε οφειλέτη λεπτομέρειες για τυχόν άλλες χρεώσεις ή ανάκτηση εξόδων που σχετίζονται με την πιστωτική διευκόλυνση·

(γ) να ενημερώνουν τους οφειλέτες με γραπτή ειδοποίηση προς αυτούς για τυχόν αλλαγή στο βασικό επιτόκιο ή αλλαγή στο χρόνο καταβολής του τόκου ή γενικά για οποιαδήποτε άλλη αλλαγή αφορά στο βασικό επιτόκιο, καθώς και αλλαγή της δόσης του δανείου όταν αυτή μεταβάλλεται·

(δ) να μην ανατοκίζουν περισσότερο από δύο φορές το χρόνο·

(ε) να παρουσιάζουν με διαφάνεια στην ιστοσελίδα τους τη μέθοδο υπολογισμού του βασικού επιτοκίου και σε περίπτωση διαφορετικών κατηγοριών βασικών επιτοκίων τη μέθοδο υπολογισμού της κάθε κατηγορίας βασικού επιτοκίου, καθώς και τις συνθήκες και παραμέτρους που συμβάλλουν στη μεταβολή των βασικών επιτοκίων· και

(στ) να δηλώνουν σαφώς στη σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης και να ενημερώνουν κάθε οφειλέτη κατά τη διαπραγμάτευση της σύμβασης για το ύψος του επιτοκίου υπερημερίας, για τον τρόπο υπολογισμού του, καθώς και για τις συνθήκες παύσης χρέωσης του.

(1α) Η επιβολή επιτοκίου υπερημερίας πέραν των δύο εκατοστιαίων μονάδων απαγορεύεται:

Νοείται ότι, από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014, το επιτόκιο υπερημερίας δεν δύναται να υπερβαίνει τις δύο εκατοστιαίες μονάδες.

(1β) Σε περίπτωση σύμβασης πιστωτικής διευκόλυνσης, η οποία ήταν σε ισχύ ή τερματίστηκε κατά ή πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2015, η επιβολή αυξημένου τόκου από την υπερημερία επί καθυστερημένης δόσης ή σε οποιοδήποτε ποσό καθυστέρησης ή υπέρβασης ορίου οποιασδήποτε άλλης μορφής σύμβασης πιστωτικής διευκόλυνσης, δημιουργεί μαχητό τεκμήριο για το πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο έχει το βάρος αποδείξεως ότι ο επιβληθείς τόκος υπερημερίας αντιπροσωπεύει την πραγματική του ζημιά:

Νοείται ότι, σε περίπτωση μη απόδειξης των πιο πάνω από το πιστωτικό ίδρυμα, πρόσωπο το οποίο έχει καταβάλει τόκο υπερημερίας δύναται να διεκδικήσει αποζημιώσεις για το ποσό που έχει καταβάλει και το πιστωτικό ίδρυμα έχει την υποχρέωση να αποκαταστήσει το όφελος που προσπορίστηκε

	<p>ή να καταβάλει αποζημίωση στο πρόσωπο που ζημιώθηκε από τη χρέωση αυτή.(2) Οποιοσδήποτε παραβαίνει τις διατάξεις του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου είναι ένοχος αδικήματος τιμωρούμενου με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα δύο χρόνια ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ή και με τις δύο αυτές ποινές.</p>
<p>Ρήτρα μονομερούς αύξησης περιθωρίου επιτοκίου</p>	<p>3Α.-(1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου εν ισχύι νόμου, συμβατική ρήτρα που παρέχει σε πιστωτικό ίδρυμα το δικαίωμα μονομερούς αύξησης του περιθωρίου επιτοκίου σε σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης που βρίσκεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμου του 2014 δεν εφαρμόζεται από την ως άνω ημερομηνία.</p> <p>(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), απαγορεύεται σε πιστωτικό ίδρυμα να περιλάβει σε σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης, η οποία συνάπτεται μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014, ρήτρα που να του παρέχει το δικαίωμα μονομερούς αύξησης του περιθωρίου επιτοκίου κατά τη διάρκεια της ισχύος της εν λόγω σύμβασης.</p>
<p>Μεταβατική διάταξη για υφιστάμενα δάνεια με εξασφάλιση υποθήκης ακινήτου</p>	<p>4. Σε περιπτώσεις δανείων ή πιστωτικών διευκολύνσεων που παραχωρήθηκαν από πιστωτικά ιδρύματα πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου και δεν έχουν εξοφληθεί ακόμη, για την εξασφάλιση των οποίων έχει εγγραφεί υποθήκη σε ακίνητο υπέρ περισσότερων του ενός ενυπόθηκων δανειστών, το ποσό που ο κάθε ενυπόθηκος δανειστής δικαιούται να εισπράξει για οφειλόμενο τόκο από το προϊόν πώλησης του ακινήτου σε περίπτωση αναγκαστικής εκποίησης του, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό του οφειλόμενου κατά το χρόνο της είσπραξης κεφαλαίου.</p>
<p>Μεταβατική διάταξη για υφιστάμενα οικιστικά δάνεια</p>	<p>5.-(1) Στην περίπτωση υφιστάμενων οικιστικών δανείων των οποίων το αρχικό ποσό μαζί με εκείνο τυχόν συμπληρωματικών δανείων δεν υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων λιρών Κύπρου, παρέχεται δικαίωμα στον οφειλέτη να επιλέξει με γραπτή ειδοποίηση που πρέπει να παραληφθεί από τον πιστωτή μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου αντί χρέωσης με κυμαινόμενο επιτόκιο, τη χρέωση του υπολοίπου του δανείου του με σταθερό επιτόκιο εννέα τοις εκατόν (9%) ετησίως:</p> <p>Νοείται ότι η εν λόγω επιλογή θα ισχύει μέχρι πλήρους εξοφλήσεως του δανείου, εκτός εάν τούτο δεν εξοφληθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2002, οπότε αμέσως μετά την πάροδο της εν λόγω προθεσμίας η χρέωση τόκου θα γίνεται με κυμαινόμενο επιτόκιο.</p> <p>(2) Εάν κατά τη διάρκεια της περιόδου ισχύος του σταθερού επιτοκίου δυνάμει του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου, ο μέσος όρος του κυμαινόμενου επιτοκίου για οικιστικά δάνεια υπερβαίνει ποσοστό εννέα τοις εκατόν (9%) ετησίως, τότε κάθε πιστωτικό ίδρυμα του οποίου το σύνολο των οικιστικών δανείων κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατόν (25%) του συνολικού ποσού των οφειλομένων σ' αυτό δανείων, θα επιχορηγηθεί από τη Δημοκρατία μέσω του προϋπολογισμού της με ποσό που ισοδυναμεί με τη διαφορά μεταξύ του πιο πάνω μέσου κυμαινόμενου επιτοκίου και του εννέα τοις εκατόν (9%) επί του μέσου όρου</p>

	<p>του εκκρεμούντος υπολοίπου των οικιστικών δανείων του εν λόγω πιστωτικού ιδρύματος, για τα οποία έγινε επιλογή σταθερού επιτοκίου δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου.</p> <p>(3) Εάν κατά τη διάρκεια της περιόδου ισχύος σταθερού επιτοκίου δυνάμει του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου, ο μέσος όρος του κυμαινόμενου επιτοκίου για οικιστικά δάνεια ελαττωθεί κάτω του εννέα τοις εκατόν (9%) ετησίως, τότε κάθε πιστωτικό ίδρυμα, του οποίου το σύνολο των οικιστικών δανείων κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατόν (25%) του συνολικού ποσού των οφειλομένων σ' αυτό δανείων, θα καταβάλλει στο πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας ποσό που ισούται με τη διαφορά μεταξύ του πιο πάνω μέσου κυμαινόμενου επιτοκίου και του εννέα τοις εκατόν (9%) επί του μέσου όρου του εκκρεμούντος υπολοίπου των οικιστικών δανείων του εν λόγω πιστωτικού ιδρύματος, για τα οποία έγινε επιλογή σταθερού επιτοκίου δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου.</p> <p>Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου το μέσο κυμαινόμενο επιτόκιο για στεγαστικά δάνεια θα είναι το ποσό του τόκου που χρεώθηκε κατά τη διάρκεια ολόκληρης της μεταβατικής περιόδου πάνω σε στεγαστικά δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο σαν ποσοστό του μέσου όρου των ημερήσιων εκκρεμούντων υπολοίπων των πιο πάνω δανείων.</p> <p>Για το κάθε πιστωτικό ίδρυμα που θα δικαιούται κυβερνητικής επιχορήγησης ή αντίστροφα, θα υπολογίζεται το μέσο κυμαινόμενο επιτόκιο με τον τρόπο που περιγράφεται πιο πάνω με βάση τα δικά του δεδομένα.</p> <p>Εφόσον οι πληρωμές που θα γίνονται βάσει του άρθρου 5(2) και (3) θα βαρύνουν την κυβέρνηση ή θα είναι προς όφελος της, το αρμόδιο όργανο που θα προβαίνει στον υπολογισμό των πληρωτέων ποσών είναι το Υπουργείο Οικονομικών, κάμνοντας χρήση των υπηρεσιών και άλλων οργανισμών.</p>
<p>Διοικητικό πρόστιμο.</p> <p>138(I) του 2002</p> <p>166(I) του 2003</p> <p>34(I) του 2007</p> <p>86(I) του 2013</p> <p>103(I) του 2013</p> <p>66(I) του 2014.</p>	<p>5Α. Σε περίπτωση κατά την οποία περιέλθει σε γνώση της Κεντρικής Τράπεζας ως αρμόδιας εποπτικής αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, ότι πιστωτικό ίδρυμα παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε από τις διατάξεις του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014, ή/και του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2015, η Κεντρική Τράπεζα δύναται, κατά την κρίση της και αφού δώσει στο πιστωτικό ίδρυμα την δυνατότητα να ακουσθεί, να επιβάλει στο πιστωτικό ίδρυμα διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000) και σε περίπτωση συνέχισης της παράβασης, διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) για κάθε ημέρα συνέχισης της παράβασης, καθώς και οποιαδήποτε άλλα μέτρα ήθελε κρίνει σκόπιμο να επιβάλει προς άρση της παράβασης.</p>
<p>Επιφύλαξη</p>	<p>6. Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν επηρεάζουν με οποιοδήποτε τρόπο την εφαρμογή-</p> <p>(α) Του άρθρου 36 των περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου Νόμων του 1963</p>

	έως 1998· και (β) των διατάξεων του περί Συμβάσεων Νόμου.
Κατάργηση	7. Με τον παρόντα Νόμο ο περί Τόκου Νόμος τον 1977 καταργείται.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.	8. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2001.